

İSRAEL'DEKİ TÜRKİYELİLER BİRLİĞİ

התאחדות יוצאי תורכיה בישראל

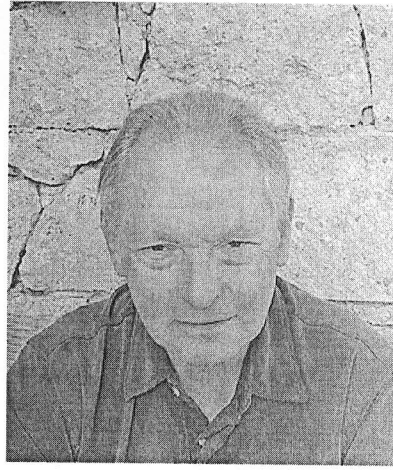

Ana Sayfa Hakkımızda Ladino/Ibranice Kurslar ve Burslar Kitaplık Kavram - Haberler Sosyal Etkinlikler İsrail/Türkiye Bilgi Bankası İletişim Blog

Yazarlar

Türk Yahudilerinin Yaşadıkları Yazılamayacak Kadar Değersiz mi?

June 10, 2020 | Ralf ARDİTTİ

Geçtiğimiz haftalarda Rifat N. Balı'nın bir kitabı İstanbul'da yayımlandı: "**Betar Türkiye: Bir Siyonist Gençlik Hareketinin Hikayesi (1933-1971)**". Betar, İsrail siyaset yelpazesinin en milliyetçi kanadında yer alan Trumpeldor (1880-1920), Jabotinsky (1880-1940) ve Menahem Begin (1913-1992) gibi liderleri kapsayan bir hareketti. Filistin coğrafyasında bir Yahudi Devleti'nin kurulması amacının ötesinde, Ürdün Nehri'nin her iki yakasını da içeren bir oluşum peşindeydiler. Bugünkü Likud'un tohumları denilebilir.

Betar Türkiye ise içlerinde İsrail aşkını barındıran **Yahudi gençlerin kişilik ve özgüven kazanmalarını savunan ve onları Aliya** (İsrail'e göç) yapmaya cesaretlendiren bir dernekti. Kitabın içindekiler Tel Aviv'deki Jabotinsky Enstitüsünün arşivleri ile Türkiye'de derneğin kurucu ve ileri gelenlerinin (Selim Saltı, Bensiyon Pinto, Eli Benyeş vb) tanıklıklarından oluşuyor.

Kitabın yayımlanmasına Türkiye Yahudi Cemaatinden bazı kişiler tepki gösterdiler. Özet olarak şöyleydi infial: "Toplum olarak huzurumuzu kaçırıyor, **aşırı sağ ve İslamcı çevrelere malzeme veriyor**". Anlatılanların yalan yanlış olduğuna dair şikayet yoktu.

Rifat ile Türkiye Yahudi cemaati liderleri arasında, yalnız bugün değil geçmişte de, sürtüşmeler olmuştur. Arşivist Bali "**tarihe not düşmek**" saikiyle ve **tabii sahibi olduğu yayınevini başarısı** ve uluslararası çapta tanınması için çalışır. Bu amaçla içinde bulunduğu Türkiye Yahudilerinin yaşadıklarını ve hissiyatlarını kaleme alır.

2002 – 2004 arasında **Şalom'da Ekonomi sayfasını yönetirken Bali'yi davet etmiştik gazeteye** konuşma yapması için. O zamana kadar Bali biraz 'kara koyun' misali Cemaat tarafından dışlanır ve iletişim red edilirdi. Konferans akşamı, aralarında Danışmanlar Kurulu üyelerinin de bulunduğu dinleyicileri ürkeklik ve "gözlerini gerçeklere kapatmakla" suçlamıştı.

Bize Yazın

ları Cemaat mensupları tarafından takdir gördü,
rini yakından izlemek isteyen uluslararası

çevrelere ek olarak. Nitekim 2011'de yayımlanan "**Gayrimüslim Mehmetçikler: Hatıralar-Tanıklıklar**" kitabına askerlik anılarını anlatan birçok Türk Yahudisi de katkı vermişti, artık Ordu'dan veya Devlet'ten çekinmeden. İnsanlar konuşmaya başlıyordu ve söyledikleri genellikle hüznüydü.

"Betar Türkiye"nin zamanındaki Siyonist eğilimleri açıkça yazması bugün Türkiye'de yaşayan Yahudileri haliyle rahatsız etmiştir. Zaten anti-İsrailcilik kisvesi altında antisemit yaklaşımlar, hatta Yahudileri neredeyse "**şeytanlaştırma**"ya varan **makaleler ve söylemler yangınına bir araba odun** atıldığı izlenimi doğmuştur İstanbul'da yaşayan dindaşlarımda.

Ben de bu ortamdan, bu toplumdaki geliyorum. Gençlik yıllarıma ait Kültür ve Sanat Yurdu (Kadima Siyon) anılarımı yazmamı istedi Rifat bu kitap için. Betar ile doğrudan ilgilim olmamasına rağmen o dönemin **içimizde yarattığı İsrail heyecanını, şarkıları, dostlukları ve özellikle folklor havamızı** yansıttırın satırlarımda. (** İne maTov)

Bunlar yazılmasa, söylenmese, basılmasa daha iyi mi olurdu? 50 -60 yıl önceki deneyimlerden bahsediyoruz. **Devletin gizli belgeleri ve sırları bile 30 - 40 yıllık sürelerden sonra açığa** çıkartılıyor ve yayımlanıyor. O günkü olaylarla bugünkü vatandaşlar arasında bağlantı kurmak abesle iştigal olur.

Tabii bundan Yahudi düşmanlığını körüklemek, siyasi avantaj elde etmek isteyen yazar çizer takımı olacaktır, her zaman olmuştur. **Mesele şu: Yahudi düşmanlığı ülkeye yarar getirmiş midir?** Kitaba konu olan dönemde Türkiye'de 50,000 Yahudi vardı, bugün 10,000'e indi. Bu başarı mı? Yahudilerini kaybeden başka devletler (Rusya, Cezayir, Irak, Mısır, Suriye) ilerlediler mi, yoksa geri mi gittiler? Bu göçmenlere kapılarını açanların (ABD, İngiltere, Kanada, İsrail) durumlarına bakmak yeterli.

Yazmaya, anlatmaya, öykümüzü paylaşmaya gerek var, en azından çocuklarımıza, torunlarımıza karşı sorumluluk bilinciyle...

Share on Facebook

Share on Twitter

Bizi Takip Edin

İLETİŞİM/ ליצירת קשר

כתובת/ ADRES

İletişim ve faaliyetler hakkında bilgi almak için

לקבלת מידע אודות פעילויות ההתאחדות לרישום / אימייל

Tel: +972 36582936
 Fax: +972 36573894
 טל: +972 36582936
 פקס: +972 36573894

Mohrey Sigariyot 7
 Bat Yam - Israel
 מסוב מוכרי הסיגריות 7
 בתים, ישראל

E-Mail Adresi

turkisrael@gmail.com

Şimdi Kayıt Ol

Bize Yazın